Bat. Gen.
VI
430

271

VOORLOOPIG REGLEMENT

VOOR DE

VELDARTILLERIE.

III. HET SCHIETEN.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

VI 430

VOORLOOPIG REGLEMENT

VOOR DE

VELDARTILLERIE.

III. HET SCHIETEN.

BAT. GENOOTSCHAP VAN K.EN W.

BATAVIA
LANDSDRUKKERIJ
1914.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL R.I.
Tanggal : 1-07-2010
Nomor Induk : 1321/PKI-Tuntung/2010
BIB-ID : 0010-29534460
ITEM-ID : 120805085?
Asal : Museum Pusat

VOORLOOPIG REGLEMENT VOOR DE VELDARTILLERIE.

III. HET SCHIETEN.

I. ALGEMEEN.

1. De aanwijzingen, welke in dit voorschrift worden gegeven, vormen slechts een leidraad voor de wijze, waarop veelvuldig te velde voorkomende schietopdrachten in den regel het beste kunnen worden uitgevoerd.

Zij kunnen niet voorzien in alle gevallen.

De vuurleider, die een schietopdracht heeft uit te voeren, heeft de noodige vrijheid van handelen ten aanzien van hare toepassing, mits zijne maatregelen zich aan de omstandigheden aanpassen.

2. De gevechtsomstandigheden maken het in den regel noodig, dat in stelling staande of komende artillerie zoo spoedig mogelijk aan een haar gegeven opdracht voldoet. In verband hiermede moet zij er naar streven om binnen enkele oogenblikken, nadat zij een dergelijke opdracht heeft ontvangen, haar vuur te openen en dit vlug te regelen (Voorbereidend vuur), om zoo spoedig mogelijk tot het Uitwerkingsvuur te kunnen overgaan.

De gedekte opstelling der doelen is verder oorzaak, dat de waarneming dikwijls uiterst moeilijk zal zijn.

3. Een en ander maakt het noodig:

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

a. dat, indien daarvoor tijd beschikbaar is, in afwachting van te ontvangen schietopdrachten reeds zooveel mogelijk voorbereidende maatregelen worden getroffen om, zoodra zulks verlangd wordt, het vuur binnen den kortst mogelijken tijd te kunnen openen;

b. dat tijdroovende berekeningen om de stukken voor de eerste schoten zijdelings in de richting te stellen — die, hoe eenvoudig ook, op het gevechtsveld bovendien dikwijls aanleiding tot vergissingen geven — achterwege moeten blijven en desnoods volstaan moet worden met de stukken aanvankelijk globaal zoodanig zijdelings in de richting te stellen, dat beoordeeld kan worden h o e v e e l de eerste schoten zijdelings uit de richting vallen, moetende de juiste richting daarna in verband met de waarneming omtrent het zijdelings vallen der schoten worden vastgelegd; zie echter punt 11;

c. dat tijdens het voorbereidende vuur de waarneming der schoten zooveel mogelijk vergemakkelijkt moet worden, zij het ook ten koste van een eenigszins ruim munitieverbruik en zoonoodig ten koste van de uitwerking, die bij het voorbereidend vuur altijd eerst in de tweede plaats in aanmerking komt;

d. dat men zich — tenzij de waarneming zeer gemakkelijk is dan wel kleine en ondiepe doelen (de stukken eener schildbatterij, een poort, een gebouw, enz.) onder vuur genomen moeten worden — tevreden moet stellen met den afstand binnen betrekkelijk ruime grenzen te bepalen en daarna het terrein in verband met de gevonden grenzen door strooien gelijkmatig onder vuur te nemen.

De grenzen moeten ruimer genomen worden naarmate de waarneming moeilijker is en naarmate de gevechtsomstandigheden een spoediger overgaan tot het uitwerkingsvuur noodig maken.

4. Het uitwerkingsvuur beoogt het verkrijgen van de gewenschte uitwerking op het doel. Vooraf moet door een voorbereidend vuur bepaald worden, met welke gegevens (afstand, terreinhoek, zijdelingsche richting en regelaarstand) die uitwerking het spoedigst verkregen wordt.

II. VOORBEREIDING VAN HET VUUR EN GEGEVENS VOOR DE EERSTE SCHOTEN.

5. Op den voorgrond wordt gesteld, dat als norm de vuurleider zich, om het gevechtsveld te kunnen overzien en te kunnen waarnemen, zijwaarts, liefst rechts van zijn batterij zal opstellen.

Wordt een gedekte stelling ingenomen, dan is dit in den regel onvermijdelijk, maar ook bij andere stellingen zal dit met het oog op een nauwkeurig en rustig waarnemen ten zeerste aanbeveling verdienen.

6. Zoo eenigszins mogelijk kiest de vuurleider zijn standplaats zoodanig, dat hij zijn batterij kan overzien en dat zijn commando's in de batterij kunnen worden verstaan. Is dit laatste in verband met den eisch van goede waarneming van af zijn standplaats niet mogelijk, dan maakt hij gebruik van telefonen, van een of meer tusschenposten dan wel van optische seinen. Het is wenschelijk, dat men in dat geval over twee wijzen van seinen kunne beschikken. Hij stelt zich zooveel mogelijk gedekt in het terrein op. Levert dit geen voldoende dekking, dan kan hij een

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

caisson van de 1e Afd. G.T. laten oprijden en zich opstellen achter den gekipten achterwagen.

Kan de B. C. zelf niet waarnemen, en wil hij de leiding van het vuur aan een waarnemend officier overlaten, dan voorziet hij dezen te voren, of tijdens het vuur van bevelen.

7. Is tijd beschikbaar (b. v. gedurende den tijd, dat de batterij naar de uitgekozen stelling oprukt of dat de batterij in afwachting van te ontvangen schietopdrachten in bewakingsstelling staat), dan bestudeert hij met behulp van zijn kijker en de kaart de terreingesteldheid (insnijdingen, terreingolvingen, begroeiing, drassigheid ,enz.) van het schootsveld en bepaalt door raadpleging van de kaart dan wel op andere wijze den afstand tot eenige kenbare punten (bruggen, alleenstaande huizen en boomen, kampongpoorten, enz.), in het schootsveld gelegen, en de terreinhoeken ten opzichte van die punten.

8. De S.C. zijn niet aan een vaste plaats in hunne sectie gebonden. Zij kiezen hun plaats zoo mogelijk zoo, dat zij den vuurleider kunnen zien. Is de batterij onder vuur en levert het terrein geen dekking op, dan dekken zij zich als regel achter het schild van een hunner stukken. Zij houden de aandacht gevestigd op den vuurleider en letten op de bediening, in het bijzonder op het stellen der richtmiddelen en van het tempeertoestel. Bij verliezen van personeel en beschadigingen aan het materieel nemen zij zoo spoedig mogelijk maatregelen.

9. De St. C. zorgt voor de juiste opstelling van zijn stuk en dat de bediening gedekt blijft. Hij tracht onmiddellijk elke vertraging van het vuur weg-

te nemen, controleert afstand, regelaarstand, terreinhoek en richting en houdt aanteekening van de noodige gegevens voor het vuur, c. q. op het schild.

Hij gaat, gecontroleerd door zijn S.C. na, in hoeverre het vuur door voorgelegen dekking, door boomen als anderszins wordt belemmerd en welke de minimum afstand is waarop, dan wel de minimum elevatie is waarmede gevuurd kan worden.

10. Zoodra de B.C. overeenkomstig het Voorschrift voor het Gevecht zijn eigen standplaats en de plaatsen van de stukken zijner batterij heeft bepaald, laat hij den afstand opmeten van zijn standplaats tot die van een der stukken (zoo eenigszins mogelijk het rechterstuk, ook al staat hij zelf links van zijn batterij).

Zoodra de vuurmonden in batterij zijn gesteld brengt hij, naarmate al dan niet een doel aanwezig is, deze in de richting dan wel in den bewakingsstand.

In het eerste geval meet hij de breedte van het doel in $^0/_{00}$, geeft richtpunt, kijkerstand, terreinhoek, afstand en aanwijzingen omtrent het projectiel aan de batterij op, alwaar alles voor het openen van het vuur wordt gereed gemaakt.

In het tweede geval worden alleen richtpunt en kijkerstand voor den bewakingsstand opgegeven en volgen de overige gegevens, wanneer een doel verschenen is.

11. Is er tijd beschikbaar, b. v. in een bewakingsstelling, dan moet de algemeene directie nauwkeurig worden gegeven; eischen de gevechtsomstandigheden een zoo spoedig mogelijk openen van het vuur, dan stelt men er zich tevreden mede dit globaal te doen.

De eerste schoten zullen dan dikwijls wel niet

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

nauwkeurig in de richting vallen, maar met behulp van een van verdeelingen in $^0/_{00}$ voorzienen kijker dan wel een ander hulpmiddel kan men de zijdelingsche afwijkingen der schoten meten en daarvoor zoonoodig corrigeeren (1).

12. Als regel wordt het inschieten aangevangen met onderling evenwijdig dan wel eenigszins waaiervormig uit elkaar staande stukken.

13. Alleen bij gemakkelijke waarneming k a n, wanneer de vuurleider dit wenschelijk acht (weinig munitie), op een bepaald punt van het doel worden ingeschoten. In dat geval behoeft geen lagenvuur afgegeven te worden, maar desgewenscht telkens slechts één schot. Wanneer geen lagenvuur afgegeven wordt heeft het inschieten met één vuurmond of één sectie plaats (zie punt 28). De overige vuurmonden kunnen dan tijdens het inschieten zijdelings zoodanig in de richting gesteld worden, als voor het voortgezet vuur noodig is.

14. Er wordt altijd ingeschoten met GK. en wel met GK.S., wanneer het de bedoeling is om het uitwerkingsvuur te doen plaats hebben met GK.S. of G., en met GK.L.S., wanneer voor het uitwerkingsvuur gebruik gemaakt zal worden van GK.T.

Is echter het waarnemen der aanslagen van de

(1) Bij het beoordeelen dezer zijdelingsche afwijkingen der schoten moet men in aanmerking nemen, dat voor een waarnemer **rechts** van de batterij de schoten $\frac{-}{+}$ en in de richting zich voordoen als vallende eenigermate $\frac{\text{links}}{\text{rechts}}$. Staat de waarnemer links dan omgekeerd.

GK.S. niet mogelijk of zeer moeilijk (drassig of begroeid terrein vóór en (of) achter het doel), dan wordt in het eerste geval ook met GK.L.S. ingeschoten.

15. Bij het inschieten met GK.L.S. moet gestreefd worden naar een SH. = $1^0/_{00}$.

Hiervoor moet bij normaal brandende sasringen of bij sasringen waarvan, wat den brandtijd betreft, niets bekend is, voor de eerste schoten getempeerd worden met een regelaarstand 16 (1). Is van de sasringen bekend, dat zij te lang of te kort branden, dan wordt hiermede reeds dadelijk bij het opgeven van den regelaarstand rekening gehouden.

Wanneer gevuurd wordt van een plaats hooger dan de zeespiegel, dan moet daarmede eveneens rekening worden gehouden bij het bepalen van den regelaarstand.

Als algemeene regel geldt, dat daarvoor eene correctie in het meerdere moet worden aangebracht = $^1/_5$ KH, waarbij K = het aantal kilometers van den schootsafstand en H het aantal hectometers, dat men zich boven den zeespiegel bevindt.

Bij het inschieten met GK.S. worden de sasringen getempeerd op „SCHOK"(+) en met een regelaarstand 18.

III. DE SCHIETREGELS.

A. HET VOORBEREIDEND VUUR.

16. Het VOORBEREIDEND VUUR wordt verdeeld in:

(1) Bij gebruik van den tempeersleutel voor wijziging der T den vereischten stand van den sasring zoonoodig op te vragen aan een nevenstuk.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

1. het **Inschieten** bestaande uit:

a. het grensschieten,
b. de zijdelingsche regeling,
c. de SH. regeling,

} worden zooveel mogelijk tegelijk uitgevoerd.

2. **het schieten van één of meer contrôlelagen.**

17. HET GRENSSCHIETEN heeft ten doel den artilleristischen afstand meer of minder nauwkeurig te leeren kennen door het bepalen van twee afstanden (grenzen) waarvan de eene — schoten en de andere + schoten oplevert, en tusschen welke grenzen het doel gelegen is. Het verschil der grenzen (de vork) bedraagt naar gelang van den beschikbaren tijd, de waarneembaarheid alsmede den aard en de diepte van het doel 50, 100, 200 of bij uitzondering 400 M.

18. Een vork van 50 M. wordt zoo mogelijk geschoten, wanneer met het uitwerkingsvuur p l a a t s e l i j k e u i t w e r k i n g wordt beoogd (b. v. op de stukken eener schildbatterij, een muur, een poort, een brug, enz.). Bij zeer moeilijke waarneming kan met grooter vork worden volstaan.

Overigens wordt in den regel aanvankelijk geen vork kleiner dan 100 M. geschoten.

Moet uitwerking verkregen worden met het g e r i n g s t e m u n i t i e v e r b r u i k, dan wordt de vork van 100 M. bepaald. Bij zeer gemakkelijke waarneming k a n de vork tot 50 M. worden vernauwd.

Moet uitwerking verkregen worden in den k o r t s t m o g e l i j k e n t i j d, dan stelt men zich tevreden met een vork van 200 of bij uitzondering 400 M.

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI.

Als regel moet getracht worden uitwerking te verkrijgen met het g e r i n g s t e m u n i t i e v e r b r u i k (alzoo vork van 100 M.); alleen wanneer de gevechtsomstandigheden zulks bepaald noodzakelijk maken, mag uitwerking in den k o r t s t m o g e l i j k e n t i j d worden beoogd.

19. Alle stukken vuren tijdens het inschieten telkens opvolgend met gelijke tusschenpoozen en alle op denzelfden afstand (Lagenvuur).

20. Gedurende het grensschieten moet de tijdruimte tusschen de schoten eener laag ruim genomen worden (5 á 10 seconden, desgewenscht zelfs langer), ten einde de zijdelingsche richting van ieder stuk en de SH. te kunnen beoordeelen en daarvoor zoonoodig correctie te kunnen aanbrengen. Twijfelt de vuurleider aan een voldoend nauwkeurige zijdelingsche richting (b. v. de schatting van de afstanden tot gemeenschappelijk richtpunt en (of) doel was moeilijk), dan kan hij, als de gevechtsomstandigheden zulks toelaten, vóór den aanvang van het grensschieten alleen met het eerste stuk een of meer proefschoten doen.

21. DE ZIJDELINGSCHE REGELING heeft ten doel, de richtlijnen der vuurmonden zoodanig te verplaatsen dat:

1e. aanvankelijk de goede waarneming verzekerd wordt;
2e. bij het uitwerkingsvuur de gewenschte breedteverdeeling over het doel wordt verkregen.

Zijn van een stilstaand doel slechts enkele punten

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

kwetsbaar (b. v. de stukken eener batterij), dan moeten zoowel voor de waarneming als voor de uitwerking de richtlijnen nauwkeurig op die punten uitkomen. In dat geval worden reeds van af de eerste laag de afwijkingen, hoe gering ook, stuksgewijze gemeten en gecorrigeerd. Blijkt echter bij de opening van het vuur de algemeene directie aanmerkelijk foutief te zijn, dan kan het aanbeveling verdienen, na de eerste laag den geheelen waaier te verplaatsen zooals hieronder aangegeven, en eerst bij de tweede laag de schoten stuksgewijze waar te nemen en te corrigeeren. Desgewenscht wordt de 1e laag daartoe afgebroken.

Is een doel over de geheele breedte even kwetsbaar of is bij een slechts op enkele punten kwetsbaar doel de beweging oorzaak, dat men de richtlijnen der vuurmonden niet eene vaste richting op die punten kan verzekeren (colonnenlinie), dan worden voor het uitwerkingsvuur de richtlijnen over de geheele breedte van het doel verdeeld.

Hiermede mag alleen dan reeds tijdens het grensschieten worden aangevangen, wanneer de waarneming — die gedurende deze periode van het vuur hoofdzaak is — daardoor niet bemoeilijkt worden.

Bij de verdeeling der richtlijnen over de geheele breedte van het doel wordt aan ieder stuk $^1/_4$ van de doelbreedte ter bevuring gegeven; de richtlijn van elk stuk wordt naar gelang van de afwijking der schoten zoodanig verplaatst, dat deze iets binnenwaarts van den vleugel van rechts van het d o e l g e d e e l t e van dat stuk komt. Bij GK. vuur bedraagt de afstand tot dien vleugel ± 10 M., zijnde ongeveer de halve breedte van den spreidingskegel bij normaal interval.

Dit heeft als volgt plaats:

1e. De afwijking van het 1e stuk t/o van den vleugel van rechts van het doel meten en de geheele batterij zooveel omzetten als in verband met die afwijking noodig is.

2e. De afwijking van het 4e stuk t/o van een van de vleugels van het doel meten en den waaier zooveel openen of sluiten, als in verband met die afwijking noodig is.

3e. De schoten van het 2e en 3e stuk ongeveer gelijkmatig verdeelen tusschen die van het 1e en 4e.

Zoo mogelijk geschieden deze verrichtingen gelijktijdig. Blijkt de waaier niet regelmatig te zijn, dan kan het in sommige gevallen, om kruising der richtlijnen vóór het doel te voorkomen, aanbeveling verdienen eerst de schoten van het 2e en 3e stuk op hunne plaatsen te brengen gelijkmatig tusschen het 1e en 4e, en eerst daarna den waaier te sluiten.

Kan de verdeeling der richtlijnen over het doel met het oog op de goede waarneming niet tijdens het grensschieten plaats hebben, doch moet op een bepaald doelgedeelte of met evenwijdige richtlijnen worden ingeschoten, dan geschiedt op dat doelgedeelte of op de eigen frontbreedte de regeling in denzelfden geest als boven aangegeven.

Voor het begin van het uitwerkingsvuur behoeft men dan slechts de geheele batterij zooveel om te zetten, als de richtlijn van het 1e stuk verplaatst moet worden, en den waaier opvolgend zooveel te openen of te sluiten, als $^1/_3$ van het verschil van den bij het inschieten verkregen en den bij het uitwerkingsvuur gewenschten afstand tusschen de uiterste schoten bedraagt.

Moeten bij een over de geheele breedte even kwetsbaar doch voor de waarneming niet overal even zicht-

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

baar doel de richtlijnen tijdens het inschieten op bepaalde punten van het doel worden gebracht, dan moeten vóór het uitwerkingsvuur de afwijkingen der schoten t/o van de daarbij gewenschte ligging worden gemeten en bij de opening van het uitwerkingsvuur stuksgewijze worden gecorrigeerd.

Ook bij een doel — c. q. doelgedeelte waarop wordt ingeschoten — dat smaller is dan de batterijbreedte, wordt aanvankelijk ter wille van de goede waarneming met nagenoeg evenwijdige richtlijnen en in den regel met 4 stukken ingeschoten en alleen de ligging van het 2e en 3e schot tusschen het 1e en 4e geregeld.

Zoodra de schoten in de nabijheid van het doel vallen kan voor zooveel noodig de gewenschte breedteverdeeling worden aangenomen.

De zijdelingsche regeling geschiedt als regel door den vuurleider. Kunnen de S.C. het doel zien en acht de vuurleider het om de een of andere reden (bv. omdat zij beter dan de zijwaarts van de batterij opgestelde vuurleider de zijdelingsche afwijkingen kunnen beoordeelen) wenschelijk, dat zij de zijdelingsche regeling uitvoeren, dan deelt hij dit den S.C. mede.

22. De SH. REGELING dient om op alle afstanden bij het inschieten een SH. van 1‰ en bij het uitwerkingsvuur van SH. van 3‰ te krijgen. Wordt deze gewenschte SH. niet verkregen, dan kan dat het gevolg zijn:

a. van abnormalen brandtijd der sasringen;

b. van niet of onnauwkeurig in rekening brengen van den terreinhoek.

De afwijkingen die het gevolg zijn van *a* en *b* worden **als regel** gecorrigeerd door wijziging van den regelaarstand (1).

Blijkt bij het begin van het inschieten echter, dat de SH. zeer belangrijk afwijkt van de te verwachten (waarschijnlijk een gevolg van de oorzaak sub *b*), dan kan het in verband met het aantal verdeelingen van den regelaar noodig zijn om aanvankelijk met den terreinhoek te corrigeeren.

De correctie voor de SH. wordt door den vuurleider aangegeven.

In den regel wordt deze correctie gegrond op den gemiddelden indruk van de SH. eener laag.

Worden bij het inschieten met GK.L.S. bij de eerste laag niets dan aanslagen waargenomen dan moet, wanneer zulks voor de waarneming noodig is, krachtig worden gecorrigeerd.

De SH. worden waargenomen door de ligging van den top van de springwolk ten opzichte van den voet van het doel of den bovenkant van de dekking.

Bij een afzonderlijk schot en wanneer op een aantal schoten slechts een gering aantal A. voorkomen rekent een A. eene SH. = 0 te hebben.

A. hebben echter eigenlijk een negatieve SH. Daarom moet bij het geven van correctie in de T. (wijziging regelaarstand) hiermede voor zooveel mogelijk rekening worden gehouden, inzonderheid als bij een laag of groep schoten **uitsluitend** dan wel een groot aantal A. voorkomen.

De wijze waarop dit zal geschieden wordt aan den vuurleider overgelaten.

Heeft men b. v. bij een aantal schoten evenveel

---

(1) Zie noot (1) bij punt 15.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

A. als springpunten, dan is het aangewezen om de gemiddelde SH. dier schoten ± 0 te nemen.

23. Bij het grensschieten gelden de volgende algemeene regels:

a. een A (—) geldt als (—) en een A (+) als (+), onverschillig of het projectiel al dan niet springt;

b. een springpunt (—) met een grooter SH. dan 2‰ geldt als ?;

c. een A of springpunt in het doel geldt zoowel als (+) als (—);

d. een schot dat niet met volkomen zekerheid is waargenomen geldt als ?;

e. ligt een uitwerkingsvuur met GK.T. in de bedoeling dan geldt een laag als +, als minstens de helft der waarnemingen + is (1);

f. ligt een uitwerkingsvuur met GK.S. of G. in de bedoeling dan geldt een laag, mits uit meer dan twee waarnemingen bestaande, als ± (trefferlaag), wanneer het aantal + en — waarnemingen gelijk is; een laag geldt hierbij als $\frac{+}{-}$, als alle of het meerendeel der waarnemingen $\frac{+}{-}$ zijn;

g. een laag, waarbij men geen waarneming krijgt, wordt in den regel herhaald. Het kan echter aangewezen zijn dit niet te doen, doch op een anderen afstand te vuren, als het terrein (ravijnen) verklaring geeft **waarom** een geheele laag niet werd waargenomen;

h. de waarnemingen van twee lagen op denzelfden

(1) Zie ook punt 24, laatste alinea.

afstand kunnen voor het nemen van een beslissing bij elkaar gevoegd worden.

24. Het vuur wordt geopend met de gegevens voor de eerste schoten (punt 10).

Valt die laag (+) of (—), dan wordt één of meermalen terug- of vooruitgegaan, gewoonlijk met sprongen van 400 M., totdat een laag in tegengestelden zin wordt waargenomen.

Daarna wordt gehalveerd, totdat de gewenschte vork is verkregen.

De sprongen kunnen **bij uitzondering** tot 200 M. worden teruggebracht, b.v. indien door bekendheid met den afstand aangenomen kan worden, dat een sprong van 200 M. voldoende zal zijn.

Blijkt de afstand geheel foutief te zijn geschat, dan kan zoo noodig een sprong van 800 M. worden gedaan.

Valt in een (+) of (—) laag ook een schot in tegengestelden zin, dan moet een laag worden gedaan op 100 M. korteren of verderen afstand, ook al had men aanvankelijk het voornemen om zich tot wijdere grenzen te bepalen.

Wordt een trefferlaag verkregen, dan dient deze als uitgangspunt voor het verdere vuur.

De vorkgrenzen gelden slechts dan als + (—), wanneer minstens **twee** waarnemingen in denzelfden zin zijn verkregen. Zoo noodig wordt daarvoor de laag herhaald.

25. Bij inschieten op een doel in **beweging** wordt de vork niet kleiner dan 200 M. genomen.

De laatste laag moet steeds vallen in den zin der

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

beweging, d. w. z. bij een $\frac{\text{naderend}}{\text{zich verwijderend}}$ doel $\frac{-}{+}$, waartoe zoo noodig de $\frac{-}{+}$ grens, al of niet $\frac{\text{ver-}}{\text{ver-}}$ $\frac{\text{minderd}}{\text{meerderd}}$ met 100 M., of een veelvoud van 100 M., naar gelang van de snelheid van beweging van het doel, wordt herhaald.

26. Bij een doel in beweging moet de vuurleider, wanneer niet rechtstreeks op het doel wordt gericht, met zijn batterijkijker het doel steeds blijven volgen en telkens, wanneer de terreinhoek en de zijdelingsche richting wijziging ondergaan, deze aan de batterij opgeven.

27. Wanneer aanvankelijk ter wille van een spoedig overgaan tot het uitwerkingsvuur een vork van 100, 200 of 400 M. is bepaald, kan, als met dat vuur de gewenschte uitwerking voorloopig is bereikt en mitsdien dat vuur tijdelijk wordt gestaakt en als de omstandigheden dit toelaten, van den beschikbaar komenden tijd gebruik worden gemaakt om de aanvankelijke grenzen der vork te vernauwen.

28. Wanneer bij uitzondering op één punt van het doel wordt ingeschoten, behoeft bij het grensschieten desgewenscht geen lagenvuur afgegeven te worden (zie punt 13).

Bij gebruik van schokprojectielen wordt in dat geval met één stuk ingeschoten en bij gebruik van GK.L.S. met één sectie.

Het inschieten geschiedt op overeenkomstige wijze

als hiervoor is aangegeven. In dat geval wordt dan dus altijd een contrôlelaag gedaan (c. q. meer).

29. Na het inschieten wordt met de stukken, die aan het uitwerkingsvuur deelnemen (zie punt 33) zoo noodig een **contrôlelaag** (c. q. meerdere) met over de geheele breedte van het doel verdeelde richtlijnen geschoten.

HET SCHIETEN VAN ÉÉN OF MEER CONTRÔLELAGEN dient om de verdeeling der richtlijnen te beoordeelen en tot grondslag te dienen voor de daarvoor c. q. aan te brengen correctiën en om zoonoodig nadere gegevens te verkrijgen omtrent de bij het uitwerkingsvuur te bezigen tempeering, dan wel om bij een uitwerkingsvuur met GK.S. of G. den afstand zoo mogelijk nader te bepalen.

Worden bij de contrôlelaag, wanneer deze dient tot voorbereiding van GK.T. vuur, (+) of (—) waargenomen, dan moet hiermede naar het oordeel van den vuurleider rekening worden gehouden bij het bepalen van de afstanden, waarop het uitwerkingsvuur zal worden afgegeven.

De contrôlelaag wordt gedaan met GK.T. (normale T), wanneer het uitwerkingsvuur met GK.T. zal plaats vinden; anders overeenkomstig punt 14 met GK.S. of GK.L.S.

30. Voor den afstand der contrôlelaag wordt genomen:

I. Wanneer zij dient ter voorbereiding van een uitwerkingsvuur met GK.T. bij stilstaande, zich evenwijdig aan de vuurlijn bewegende en naderende doelen: die der — grens van de vork;

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

bij zich verwijderende doelen: die der + grens van de vork.

II. Wanneer zij dient ter voorbereiding van een uitwerkingsvuur met GK.S. of G.: die van den gehalveerden afstand der vorkgrenzen wanneer deze met GK.S. zijn bepaald, die van den — grens der vork wanneer deze met GK.L.S. zijn bepaald.

III. Is bij het grensschieten echter een laag verkregen, waarin zoowel (—) als (+) voorkomen, dan is bij uitwerkingsvuur met GK.T. de afstand der contrôlelaag altijd die van evenbedoelde laag.

Bij uitwerkingsvuur met GK.S. of G. zie punt 32.

31. Zijn bij het inschieten voldoende gegevens omtrent de zijdelingsche richting en de te bezigen T. verkregen dan kan, wanneer het uitwerkingsvuur met GK.T. zal plaats hebben, het schieten van de contrôlelaag achterwege blijven.

Daarentegen kan de contrôlelaag een of meermalen herhaald worden, wanneer de vuurleider de zijdelingsche richting nader wenscht te verbeteren dan wel nadere gegevens voor de bij het uitwerkingsvuur te bezigen T. noodig acht.

Bij vuren op bewegende doelen wordt alleen bij bepaalde noodzakelijkheid een contrôlelaag geschoten.

32. Ligt een uitwerkingsvuur met GK.S. of G. in de bedoeling en vallen er van het aantal waargenomen schoten $\frac{\text{minder dan de helft} +}{\text{geen enkele} —}$, dan wordt de laag

zoolang telkens op 25 M. afstand $\frac{\text{meer}}{\text{minder}}$ herhaald tot hoogstens de helft van het aantal waargenomen schoten — valt.

Wanneer op één of beide der vorkgrenzen zoowel (—) als (+) waarnemingen zijn verkregen wordt die laag dan wel die, waarbij de meeste (+) waarnemingen zijn verkregen, als contrôlelaag beschouwd en verder op overeenkomstige wijze als boven gehandeld.

B. Het uitwerkingsvuur.

33. Bij het uitwerkingsvuur bedraagt op alle afstanden de normale SH. ongeveer 3‰ van den afstand.

Het heeft plaats met GK.T. tegen ongedekte of onvoldoend gedekte levende doelen. Alleen wanneer het vuren met GK.T. (in verband met de spreiding der springpunten) te veel gevaar zou opleveren voor eigen troepen moet tot vuren met GK.S. worden overgegaan, tenzij er reden is om het GK.T. vuur naar achteren te verplaatsen.

Ook bij het uitwerkingsvuur worden bij GK.S. vuur de GK. getempeerd op „schok" (+) met een regelaarstand 18.

Tegen sterk weerstandbiedende en daarachter geplaatste levende doelen wordt gevuurd met G.

GK.S. kan gebruikt worden tegen levende doelen achter weinig weerstandbiedende dekkingen, in kampongs en zwaar houtgewas.

Een GK.S. dringt echter bij een invalshoek van ± 16° in den grond en heeft dan in het geheel geen uitwerking. Boven 4500 M. (in horizontaal terrein) is een GK.S. dus niet te gebruiken.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Het uitwerkingsvuur mag niet aanvangen vóór de zijdelingsche richting en c. q. de T voldoende nauwkeurig geregeld zijn.

Aan het uitwerkingsvuur met GK.T. behoeven niet altijd de vier stukken eener batterij deel te nemen. Is het b. v. slechts de bedoeling een smal doel in bedwang te houden, dan is het voldoende wanneer per ± 20 M. doelbreedte één stuk wordt aangewezen.

34. Bij het uitwerkingsvuur kunnen de volgende **vuursoorten** worden toegepast:

1. Langzaam vuur.

Hierbij wordt telkens één schot gedaan door een stuk, op een tijdstip en met gegevens door den vuurleider te bepalen. Het kan door de geheele batterij dan wel door één of meer door den vuurleider aan te wijzen stukken worden afgegeven. Nadat een vuurmond is afgevuurd wordt eerst weder opnieuw geladen, wanneer dit door den vuurleider wordt gelast.

Zoodra het stuk tot vuren gereed is, roept de S.C. „KLAAR".

Langzaam vuur wordt slechts bij uitzondering afgegeven, b. v. wanneer het doel voortdurend moet worden verontrust.

2. Lagenvuur.

Hierbij worden de stukken opvolgend, beginnende met het eerste stuk (1), met gelijke tusschenpoozen

(1) Wanneer de windrichting van rechts is, kan het lagenvuur, wanneer zulks ter wille van de waarneming noodig is, ook van den linkervleugel van de batterij beginnen.

afgevuurd. Normaal bedraagt de tijdsduur tusschen twee schoten 3 seconden. De vuurleider **kan** desgewenscht een grooteren of kleineren tijdsduur vast stellen.

De tijdsduur wordt steeds in het commando aangegeven.

De vuurmonden worden telkens slechts éénmaal geladen. Voor iedere volgende laag geeft de vuurleider telkens de gegevens op, voor zooverre die niet dezelfde zijn als die der vorige laag. Zoodra alle stukken gereed zijn, roept de S.C. die het dichtst bij den vuurleider staat: „B a t t e r i j k l a a r".

Bij lagenvuur blijft het vuur geheel in de hand van den vuurleider en heeft deze gelegenheid de schoten te blijven waarnemen en dus om in verband met die waarnemingen correcties in de gegevens te brengen.

3. Snelvuur.

Hierbij worden de stukken onafhankelijk van elkaar telkens weder herladen en afgevuurd, tot het snelvuur overeenkomstig het door den vuurleider gegeven commando is afgeloopen.

Snelvuur wordt afgegeven, wanneer de gevechtsomstandigheden een zoo snel mogelijke uitwerking noodig maken. Waarneming der schoten ieder afzonderlijk is hierbij niet mogelijk; daarom moet men zich tevreden stellen met ongeveer de ligging van het geheele vuur te leeren kennen.

35. Het lagenvuur en het snelvuur met GK.T. kunnen worden afgegeven:

1. Op één afstand zonder spreiden in de breedte.
2. Op één afstand met spreiden in de breedte.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

3. Op meerdere afstanden onderling 100 M. verschillende (vooruitgaand vuur) zonder spreiden in de breedte.
4. Op meerdere afstanden onderling 100 M. verschillende (vooruitgaand vuur) met spreiden in de breedte.

36. Op één afstand, nl. de (—) grens der vork, wordt gevuurd, wanneer bij het grensschieten de vork voor 50 M. is bepaald.

Op meerdere afstanden wordt gevuurd, m. a. w. er wordt vooruitgaand vuur afgegeven, wanneer bij het grensschieten een vork grooter dan 50 M. is bepaald en wel:

Op twee afstanden, nl. op 50 M. minder dan de (—) grens der vork en 100 M. vooruitgaand, wanneer de vork van 100 M. is bepaald. Zijn echter in de (+) grens der vork ook (—) waarnemingen verkregen, dan moet gevuurd worden op de beide vorkgrenzen.

Op drie afstanden, nl. op 50 M. minder dan de (—) grens der vork, en 100 M. en 200 M. vooruitgaand, wanneer de vork van 200 M. is bepaald.

Op vijf afstanden, nl. op 50 M. minder dan de (—) grens der vork, 100, 200, 300 en 400 M. vooruitgaand, wanneer de vork van 400 M. is bepaald.

Bij snelvuur geeft de vuurleider aan, hoeveel schoten per stuk telkens op denzelfden afstand moeten worden gedaan.

37. Snelvuur op meerdere afstanden (zie punt 35) kan op twee wijzen worden afgegeven nl.:

1. **Snelvuur in de hand van den vuurleider.**
   Bij dit vuur commandeert de vuurleider telkens den afstand waarop gevuurd moet worden (c. q. ook de andere gegevens, doch alleen voor zooverre deze veranderen).
2. **Vooruitgaand snelvuur.**
   Bij dit vuur commandeert de vuurleider alleen de aanvangsafstanden en het aantal sprongen dat voorwaarts en c. q. telkens zijdelings moet worden gedaan.

NB. De eerste wijze van vuren staat bij goede vuurdiscipline en vuursnelheid niet veel bij de tweede ten achteren.

38. Zonder spreiden in de breedte wordt gevuurd, wanneer het doelgedeelte voor ieder stuk (zie punt 21) ongeveer 20 M. of minder bedraagt.

39. Met spreiden in de breedte wordt gevuurd, wanneer het doelgedeelte voor ieder stuk meer dan ongeveer 20 M. bedraagt.

Dit spreiden geschiedt door het draaiwiel voor de zijdelingsche richting telkens nadat één schot gedaan is één slag (1) links te draaien.

Het aantal malen, dat een slag zijwaarts moet worden gedaan, is uit den aard der zaak afhankelijk van de breedte van het doel.

40. Bij **lagenvuur** met spreiden in de breedte moet de vuurleider in het commando vóór iedere laag het

(1) Een geheele omwenteling (360°) van het draaiwiel komt overeen met ± 6 °/₀₀.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

aantal slagen en de richting (links of rechts), waarin deze moeten worden gedaan, opnemen.

41. Bij **snelvuur** met spreiden in de breedte wordt zonder nadere aanwijzing na ieder schot het draaiwiel telkens één slag (1) links gedraaid, tot het door den vuurleider opgegeven aantal schoten is gedaan, waarna eveneens zonder nadere aanwijzing het draaiwiel weder een zelfde aantal slagen terug wordt gedraaid en de richting wordt nagezien.

42. Bij **lagenvuur** en **snelvuur in de hand van den vuurleider** op meerdere afstanden geeft de vuurleider telkens opnieuw den afstand op.

43. Bij **vooruitgaand snelvuur** worden wijzigingen in den afstand door den St.C. gelast zoodanig, dat telkens na het spreiden in de breedte op één afstand 100 M. vooruit wordt gegaan, tot het door den vuurleider opgegeven aantal sprongen voorwaarts is gedaan. Daarna wordt weder de oorspronkelijke afstand gegeven.

44. Wenscht de vuurleider een snelvuur af te breken, dan geeft hij een lange stoot op een signaalfluit en steekt tevens de hand op. Wordt dit gehoord of gezien (de S.C. behooren hierop in het bijzonder te letten), dan wordt het vuur onmiddellijk gestaakt.

45. Op stilstaande doelen kan een snelvuur worden herhaald; op doelen, waarbij beweging bemerkbaar is,

(1) Een geheele omwenteling (360°) van het draaiwiel komt overeen met ± 6 °/₀₀.

heeft als regel een herhaling van het snelvuur niet plaats voor de baan is gecontroleerd, door het doel opnieuw tusschen twee grenzen in te sluiten, tenzij tijdens het vorige snelvuur met zekerheid gevolgtrekkingen betreffende den artilleristischen afstand zijn te maken, in welk geval het schieten van nieuwe grenzen achterwege kan blijven.

46. Bij vuren met GK.S. of G. wordt in verband met de groote nauwkeurigheid, waarmede afstand en zijdelingsche richting moeten worden gegeven, als regel lagenvuur toegepast.

De vuursnelheid mag niet kleiner zijn dan voor een nauwkeurige waarneming noodig is.

Slechts in zeer gunstige omstandigheden kan snelvuur worden afgegeven.

Het uitwerkingsvuur wordt hierbij aangevangen op den afstand der contrôlelaag, waarbij de gewenschte verhouding in het aantal (—) en (+) waargenomen schoten is verkregen (zie punt 32).

Verder worden correcties in den afstand stuksgewijze aangebracht, d. w. z. de waarnemingen der schoten van ieder stuk worden afzonderlijk gehouden en daarvoor stuksgewijze gecorrigeerd voor 25 M., wanneer meer dan de helft of minder dan het een vierde van het aantal waarnemingen (—) is.

47. Tijdens het uitwerkingsvuur moet door voortdurende waarneming getracht worden één of meer afstanden uit te schakelen.

48. Vuur op Kabelballons.

Aan het gereedmaken der emplacementen moet veel zorg worden besteed.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Voor de staart moet een geul gegraven worden, teneinde dadelijk aan het stuk een vasten stand te verzekeren ter bespoediging van de richting.

Er wordt direct gericht.

De S.H. is normaal en wordt gerekend ten opzichte van het midden van den ballon.

De waarneming geschiedt met behulp van 2 zijposten of volgens de methode Aizier.

Grensschieten.

Er wordt springafstand geschoten; de S.H. wordt dus geregeld door het wijzigen van de baan, waartoe het hoogterondsel evenveel ‰ wordt op- of afgedraaid, als het springpunt te hoog of te laag ligt.

Bij het schieten met zijposten geschiedt het grensschieten sectiesgewijze in lagenvuur met sprongen van 400 M., aanvangende op den geschatten of gemeten afstand afgerond tot in honderdtallen van Meters; de vork van 200 M. wordt bepaald.

Wordt bij het grensschieten een (+) en een (—) schot in dezelfde laag waargenomen, dan is de waarneming ± en wordt het grensschieten afgebroken.

Bij vuren volgens de methode Aizier wordt het vuur geopend op den geschatten of gemeten afstand afgerond tot in honderdtallen van Meters.

Alle 4 stukken hebben bij het inschieten steeds denzelfden afstand en regelaar.

N.B. Er wordt lagenvuur (1 à 2 sec.) afgegeven; in den aanvang van het vuur, zoolang er nog kans is dat de springpunten zeer ver van het doel verwijderd zullen zijn, kan men daarbij het 2e en 3e stuk laten uitvallen.

Vormen de springpunten zich van rechts naar links, dan is de waarneming (—) (1), vormen zij zich van links naar rechts, dan is de waarneming (+) (1); is de volgorde verward, dan geldt dit als (?), en vallen eindelijk de springpunten ongeveer samen, dan is de waarneming van de laag ±.

N.B. Bij waarneming (±) bij een laag met de twee vleugelstukken wordt deze laag met 4 stukken herhaald.

Valt de eerste laag (—) of (+), dan wordt eens of meermalen met 400 of 800 M. vooruit of teruggegaan tot een laag (+) of (—) is verkregen. Door halveeren wordt de grens tot 200 M. vernauwd.

Wordt gedurende het grensschieten een (±) laag waargenomen dan wordt het grensschieten afgebroken.

Voortgezet vuur.

Stuksgewijze wordt snelvuur afgegeven, waarbij de afstanden der stukken opklimmen met 100 M.

De verste afstand is die van de + grens; volgt het voortgezet vuur na een ± laag, dan is de afstand van deze laag de voorlaatste van het voortgezet vuur.

In bijzondere gevallen kan één der uiterste afstanden, dan wel kunnen deze beide worden uitgeschakeld.

Voorbeeld.

Commando's (2):	Waarneming:
Afstand 32.	
Hoogterondsel 200.	
	+ + S.H. — 4.
Afstand 28.	

(1) Bij lagenvuur van links omgekeerd.

(2) Andere Cos. dan die voor afstand en hoogterondsel zijn eenvoudigheidshalve weggelaten.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Commando's: Waarneming:
Hoogterondsel 193.

— — S.H. 3

Afstand 30.

— — S.H. 4

1e Afstand 32.
2e „ 31.
3e „ 30.
4e „ 29.
Snelvuur 3 schoten.
enz.

Was de 2e laag ± gevallen dan zou het snelvuur zijn afgegeven op de afstanden 26, 27, 28 en 29.

48*a*. Vuur op luchtschepen.

Het vuur moet zeer snel verloopen; het geschiedt naar de beginselen van p. 48.

Het is gewenscht 2 schoten te doen op den maximum afstand, om zeker te weten of men het doel bereiken kan.

Sectiesgewijze wordt een vork van 400 of 800 M. geschoten.

Het voortgezet vuur bestaat uit snelvuur waarbij de afstanden der verschillende stukken met 100 of 200 M. opklimmen met als kortste (verste) afstand de — (+) grens bij naderende (zich verwijderende) luchtschepen.

Dit vuur wordt z. n. telkens naar voren of naar achteren verlegd, waarbij sprongen van 400 of 800 M. worden gemaakt.

48*b*. Doelen, welke zich slechts korten tijd vertoonen.

Een zoodanig doel moet zonder inschieten met vuur worden overvallen, den bundel daarbij zoodanig regelende, dat het doel met zekerheid daarbinnen ligt.

De afstand wordt zoo goed mogelijk gemeten of geschat. De batterij wordt zoover omgezet en de waaier zoover geopend, dat in verband met het eventueele spreiden de uiterste schoten 10 á 20‰ langs het doel zouden vallen.

Er wordt gevuurd op 3 afstanden, n.l. 150M. en 50 M. minder en 50 M. meer dan de gemeten (geschatte) afstand, of op 5 afstanden, waarbij men nog 100 M. meer terug en verder vooruit gaat.

48*c*. Nachtelijk vuur.

De hieronder opgenomen voorschriften gelden, wanneer het doel niet voldoende is verlicht, om daarop met vrucht te kunnen waarnemen en schieten volgens de schietregels bij dag. Het geval kan zich dan voordoen, dat het doel voldoende verlicht of zichtbaar is om er de vuurmonden c. q. zijposten op te kunnen richten, dan wel dat de richting daarop bij dag is geschied en de vuurmonden of c. q. waarnemingsinstrumenten op een hulprichtpunt zijn vastgelegd. In verband daarmede worden onderstaande voorschriften alleen toegepast op stilstaande doelen (1).

Bij nachtelijk vuur wordt de hoogste graad van vuurdiscipline vereischt.

Een der twee wijzen van inschieten in 48 omschreven wordt bij het nachtelijk vuur toegepast. Die met waarneming door zijposten verdient het meest aanbeveling.

(1) Op bewegende doelen zal nachtelijk vuur alleen mogelijk zijn bij sterke kunstmatige verlichting van het doel zelve (electrische zoeklichten of andere verlichtingsmiddelen).

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Er wordt steeds geschoten met G.K^{n}.

Bij het inschieten vereischt het zijdelings in de richting brengen van de stukken en c. q. der zijposten de grootste zorg om zeker te zijn,dat alles op hetzelfde punt (het inschietpunt) gericht is.

Springhoogteregeling.

Wanneer zulks gedurende het zijdelings in de richting brengen van de stukken mogelijk is, wordt tevens de terreinhoek gemeten.

De springhoogte-regeling wordt, indien dikke duisternis het schatten der springhoogten niet belet, uitgevoerd als in 48 omschreven, echter met het volgende verschil.

Ten einde het inschieten volgens methode Aizier niet te doen mislukken door aanslagen is het noodig, gedurende het inschieten volgens deze methode de baan op te heffen, door 5‰ meer terreinhoek te geven.

Bij de opening van het voortgezet vuur wordt deze vermeerdering weggelaten.

De S.H. wordt daarna zoo goed mogelijk geregeld als de omstandigheden het toelaten.

Schieten voor de lengte.

Het inschieten wordt bij nachtelijk vuur uitgevoerd op geheel overeenkomstige wijze als bij het vuren op kabelballons, punt 48, met inachtneming van het hierboven aangegevene ten aanzien van de springhoogte.

Voortgezet vuur.

Na het inschieten met waarneming door zijposten

wordt het sectiesgewijze strooien uitgevoerd overeenkomstig het aangegevene in punt 36, met dien verstande, dat bij ondiepe doelen gestrooid wordt op de drie afstanden.

Bij diepe doelen wordt ter beslissing van den vuurleider ook vuur meer in de diepte gebracht.

Volgt het voortgezet vuur op een ± waarneming, dan is deze afstand bij het strooien de middelste.

Na het inschieten volgens de methode Aizier verdient het met het oog op de gewenschte contrôle op het juist inschieten aanbeveling, het voortgezet vuur af te geven geheel als bij het inschieten, echter niet met verhoogde springpunten. Het voortgezet vuur draagt dus het karakter van „vooruitgaand lagenvuur".

Er wordt daarbij op ondiepe doelen op drie afstanden gestrooid zooals hiervoren omschreven.

Het spreiden in de breedte wordt, in verband met hetgeen van het doel bekend is, aan den vuurleider overgelaten, alleen moet bij het toepassen van de methode Aizier het strooien in de breedte, met het oog op de verdere waarneming, plaats vinden door van de geheele batterij het vuur laagsgewijze zijdelings te verplaatsen.

IV. COMMANDO'S.

49. Alle commando's van den vuurleider worden door den dichtstbijzijnden S.C. herhaald. De andere S.C. herhaalt ze daarna alleen wanneer ze betrekking hebben op zijn sectie.

50. Voor zooverre de Commando's hieronder niet zijn opgenomen wordt verwezen naar het REGLEMENT

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

VELDARTILLERIE I. „HET ENKELE STUK" en II. „HET RICHTEN".

51. Alleen wanneer uit de batterij rechtstreeks op een punt van het doel wordt gericht, wordt het onder vuur te nemen doel in het aanvangscommando opgenomen.

52. In het C°. voor het openen van het vuur worden opvolgend genoemd:

Het Richtpunt (c. q. Doel),
De Kijkerstand,
De Terreinhoek (c. q. Directe Hoogterichting),
De Afstand,
c q. Het Projectiel,
c. q. De Regelaarstand,
De Vuurwijze.

53. Om **langzaam vuur** met alle stukken der batterij af te geven wordt gecommandeerd:

LANGZAAM VUUR.
LAADT.

Moet slechts één sectie of één stuk aan dit vuur deelnemen, dan wordt gecommandeerd:

RECHTER (LINKER) SECTIE of 1e (2e, 3e of 4e) STUK LANGZAAM VUUR.

Telkens als een schot moet worden gelost, commandeert de vuurleider:

VUREN

of geeft een korte stoot op de fluit.

Het C°. LANGZAAM VUUR wordt slechts éénmaal gedaan. Na afgevuurd te zijn wordt een stuk niet weder geladen, voordat door den vuurleider „LAADT" wordt gecommandeerd.

54. Om **lagenvuur** af te geven wordt gecommandeerd:

LAGENVUUR (1) .... SECONDEN = LAADT.

Om een laag af te vuren commandeert de vuurleider:

VUREN

of geeft een korte stoot op de fluit.

Op dit C°. wordt het eerste stuk afgevuurd. De overige stukken vuren achtereenvolgens af zonder nadere aanwijzing op C°. van den St.C., nadat sedert het vorige schot het aangegeven aantal seconden is verloopen.

Moet de tijdruimte tusschen de schoten der laag wijziging ondergaan, dan wordt gecommandeerd:

..... SECONDEN.

Moet bij lagenvuur gespreid worden, dan wordt gecommandeerd:

..... SLAGEN $\frac{\text{LINKS}}{\text{RECHTS}}$.

Het C°. LAGENVUUR wordt slechts eenmaal gedaan. Wanneer de laag is afgevuurd wordt, nadat door den vuurleider voor zooveel noodig wijziging is gelast van een of meer der gegevens, telkens weder gecommandeerd:

LAADT.

55. Om **snelvuur** af te geven op één afstand zonder spreiden moet in het C°. worden aangegeven,

---

(1) Wanneer het lagenvuur van af den linkervleugel der batterij moet worden begonnen is dit C°.:
LAGENVUUR VAN LINKS enz.
Zie noot (1) van punt 34.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

hoeveel schoten door ieder stuk moeten worden gedaan. Het C°. luidt:

SNELVUUR.....SCHOTEN.
LAADT.

Moet bij een snelvuur op één afstand gespreid worden, dan wordt in iedere richting slechts één schot gedaan en wordt in het C°. aangegeven, hoeveel schoten moeten worden gedaan. Het C°. luidt dan:

SNELVUUR.
SPREIDEN.....SCHOTEN.
LAADT.

Moet vooruitgaand snelvuur zonder spreiden afgegeven worden, dan moet in het C°. worden aangegeven, hoeveel sprongen vooruit moeten worden gedaan. Het C°. luidt dan:

SNELVUUR.....SCHOTEN.
VOORUITGAAND ..... MAAL.
LAADT.

Moet bij vooruitgaand snelvuur gespreid worden, dan moet in het C°. zoowel het aantal schoten op iederen afstand als het aantal sprongen vooruit worden aangegeven. Het C°. luidt dan:

SNELVUUR.
SPREIDEN .....SCHOTEN.
VOORUITGAAND ..... MAAL.
LAADT.

Om het vuur aan te vangen wordt gecommandeerd:

VUREN

of een korte stoot op de fluit gedaan.

Ieder stuk begint dan zelfstandig te vuren en gaat daarmede door, tot alle in het C°. aangegeven schoten gedaan zijn.

56. Telkens na een serie schoten in vooruitgaand snelvuur wordt het vuur gestaakt. Moet daarna wederom een vooruitgaand snelvuur worden afgegeven, dan moet het C°.

SNELVUUR enz.

worden gedaan, c. q. voorafgegaan door het aangeven der gegevens, die wijziging moeten ondergaan.

Bij snelvuur in de hand van den vuurleider wordt het C°. „SNELVUUR" slechts éénmaal gedaan. Wanneer is afgevuurd wordt, nadat door den vuurleider voor zooveel noodig wijziging is gelast van één of meer der gegevens, telkens gecommandeerd:

LAADT.

57. Tijdens een vuur en bij veranderen van doel worden de gegevens alleen dan weder gecommandeerd voor zooverre deze wijziging moeten ondergaan.

58. Moet een vuur geëindigd of tijdelijk gestaakt worden, dan wordt gecommandeerd:

HOUDT OP = VUUR

dan wel een lang gerekte stoot op de fluit gegeven en de arm opgeheven. Na dit C°. mag geen schot meer vallen. De vuurmonden worden gereed gehouden om het vuur onmiddellijk weder te kunnen openen met de gegevens, waarmede gevuurd zou zijn geworden, wanneer het C°. HOUDT OP = VUUR niet was gedaan.

59. Om geladen stukken afgevuurd of ontladen te krijgen wordt gecommandeerd:

GELADEN STUKKEN VUUR of
ONTLADEN.

60. Moeten alle stukken der batterij zijdelings

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

eenzelfde aantal °/₀₀ c.q. slagen worden omgezet dan wordt gecommandeerd:

BATTERIJ ....MEER (MINDER)

c. q.....SLAGEN $\frac{\text{LINKS}}{\text{RECHTS}}$

Moet dit slechts met een of meer stukken geschieden, dan worden in het C°. de nummers der stukken afzonderlijk genoemd met vermelding van het aantal °/₀₀, dat ieder moet worden omgezet b. v.:

1e ..... MEER (MINDER), 3e ..... MINDER (MEER).

Moeten de stukken der batterij **opvolgend** een zelfde aantal °/₀₀ worden omgezet, m. a. w. moeten de richtlijnen waaiervormig uit elkaar of naar elkaar toe worden gebracht, dan wordt gecommandeerd:

OPVOLGEND ..... MEER (MINDER).

Het rechterstuk behoudt dan de oorspronkelijke richting, het 2e, 3e en 4e stuk geven dan onderscheidenlijk 1 maal, 2 maal en 3 maal het genoemde aantal °/₀₀ meer (minder).

61. Wil de vuurleider een of meer stukken laten uit- of invallen, dan noemt hij het (de) nummer(s) van dat (die) stuk(ken) en commandeert verder:

.....VALT (VALLEN) UIT (IN).

VOORBEELDEN.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Wijze van richten en doel.	Commando's.	Uitvoering.	Waarneming + of − SH in ‰ 4	3	2	1	TOELICHTINGEN. Zie Fig. 1.
Bewakingsstand.	Kenbare boom rechts achter Batterij 2563. Opvolgend 15 minder.	De Nos. 1 van alle stukken richten op R, 1ste stuk met kijkerstand 2563, 2de 2548, 3de 2533, 4de 2518. Na de eerste richting kiezen zij desgewenscht een hulprichtpunt.					A = standplaats vuurleider; k = 1ste stuk; M = midden schootsveld; R = gemeenschappelijk, tevens algemeen richtpunt; D = doel; Ak = 200 M; kR = 1000 M; kD = 2500 M. In verband met de zijwaartsche ligging van R moet bij het bepalen van de richtpuntcorrectie geen rekening gehouden worden met Ak, maar met A'k. A'k = Ak sin kAA' = Ak sin kAR. kAR is in A te meten en ook de sinuswaarde er van is dadelijk op den batterijkijker af te lezen. Men vindt 0.9; dus kA' = 0.9 × kA = 0.9 × 200 = 180 M.
	Bewakingsstand.	De St. C. schrijven de kijkerstanden (c. q. op hulprichtpunt) op het schild.					De vuurleider richt in A met kijkerstand 0 op M, draait daarna het bovenstuk van den kijker tot hij op R gericht is en leest kijkerstand 2810 af. Om de richtlijn van k evenwijdig te krijgen aan de lijn AM moet van den kijkerstand 2810 de richtpuntcorrectie $kRA = \frac{kA' \text{ in M}}{kR \text{ in KM}} = \frac{180}{1}$ = 180 (ook te vinden — afgerond tot 175 — in het staatje in RVA II punt 175) worden afgetrokken, want de vuurleider staat **rechts** en R. ligt **achter**; (zie hoofd van het staatje). Reeds dadelijk de doelcorrectie voor den gemiddelden schootsafstand (8000 M) aanbrengen. Daar sin kAM hier = 1 is, bedraagt deze $\frac{\text{Ak in Meters}}{\text{kM in Kilometers}} = \frac{200}{3} = 67$. Deze van den kijkerstand **aftrekken**, want de vuurleider staat **rechts**. Het directiestuk (1ste stuk) moet dus op R richten met kijkerstand 2810 — 180 — 67 = 2563. De afstand tusschen de stukken loodrecht gemeten op kR is 13 M. De opvolgende correctie bedraagt dus $\frac{13}{1}$ = 13 ‰. Zij moeten dus opvolgend 13 (desgewenscht afgerond tot 15) **minder** geven, want het **richtpunt** ligt **achterwaarts**. De stukken staan dan in den bewakingsstand. Na eenigen tijd verschijnt een schildbatterij D op 2500 M afstand en 100 ‰ **links** van AM. Alle stukken moeten 100 ‰ naar **links** omgezet worden, dus bij de kijkerstanden 100 **optellen**.
Schildbatterij. Indirecte richting	Batterij 100 meer. Terreinhoek 195. Afstand 25. Schok. Regelaar 18. Lagenvuur 10 sec. Laadt.	De St. C. tellen bij den bewakingsstand 100 op en geven dien aan de Nos. 1 op. De Nos. 1 richten met den nieuwen kijkerstand weer op R (c. q. HRP).					

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Wijze van richten en doel.	Commando's.	Uitvoering.	Waarneming + of − SH in ‰ 4	3	2	1	TOELICHTINGEN.
		Zij stellen de terreinhoekmeters op 195 en laten de luchtbellen inspelen. GK worden genomen door Nos. 4 en in het tempeertoestel geplaatst. De StC stelt de afstandsschijf op 25, No. 2 stelt de tempeerinrichting op „Schok" (+) en den regelaar op 18. Hij tempeert de GK en geeft deze aan No. 3. No. 3 brengt de patroon in den vuurmond.					
	Vuren.	De StC. trekken opvolgend af met 10 sec. tijdruimte. De StC. v/h 1ste stuk begint.	?	?	?	?	De schoten van de eerste laag vallen alle te veel rechts. Dat van het 1ste stuk 30 ‰ van het vijandelijk 1ste stuk van rechts.
	Batt. 30 meer. Laadt.	De Nos. 1 verstellen de kijkers en richten weer op (hulp) richtpunt. Er wordt geladen.					
	Vuren.	Er wordt opvolgend afgevuurd als voren: nu echter door Nos. 1.	?	?	?	−	1ste schot valt in de richting, 2de 5 links, 3de 3 rechts en 4de 6 rechts, onderscheidenlijk ten opzichte van 2de, 3de en 4de stuk van rechts.
	2de 5 minder. 3de 8 meer. 4de 6 meer. Afstand 29. Laadt.	De Nos. 1 verstellen de kijkers en richten weer op R (c.q. HRP). StC. stellen afstandsschijf op 29.					In verband met − vallen der laag een sprong van 400 M vooruit.
	Vuren.	Als voren.	?	?	+	?	De schoten van het 1ste, 3de en 4de stuk vallen alle een paar ‰ rechts, waarschijnlijk in verband met sprong voorwaarts en zijwaartsche opstelling van den vuurleider. Daarom wordt, nu er een waarneming is, daarvoor niet gecorrigeerd.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Wijze van richten en doel.	Commando's.	Uitvoering.	Waarneming + of − SH in ‰ 4	3	2	1	TOELICHTINGEN.
	Afstand 27. Laadt.	StC. stellen afstandsschijf op 27.					Halveeren tusschen 25 en 29.
	Vuren.	Als voren.	?	+	?	+	Schoten van 2de en 4de stuk vallen onderscheidenlijk 3 en 4 ‰ rechts, waarschijnlijk hoofdzakelijk het gevolg van nog niet geheel juiste zijdelingsche richting. Daarom daarvoor gecorrigeerd.
	2de 3 meer. 4de 4 meer. Afstand 26. Laadt.	Nos. 1 verstellen de kijkers en richten weer op R. (c. q. HRP). StC. stellen afstandsschijf op 26.					Halveeren tusschen 25 en 27.
	Vuren.	Als voren.	+	+	+	?	Schot van het 1ste stuk valt 1 ‰ rechts. Nu nagenoeg op den doelafstand gevuurd wordt is dit niet het gevolg van de zijwaartsche opstelling van den vuurleider. Daarom daarvoor corrigeeren.
	1ste 1 meer. Afstand 2550. Laadt.	No. 1 verstelt kijker. Hij richt weer op R (c. q. HRP). StC. stellen afstandsschijf op 2550.					Halveeren tusschen 25 en 26.
	Vuren.	Als voren.	+	+	+	+	De laag op 25 herhalen omdat zij slechts één waarneming heeft gegeven.
	Afstand 25. Laadt.	StC. stellen afstandsschijf op 25.					
	Vuren.	Als voren.	?	?	+	−	Op 25 zoowel — als + verkregen. Daarom de schoten op 25 als eerste contrôlelaag beschouwen.
	Afstand 2525. Laadt.	StC. stellen afstandsschijf op 2525.					Er zijn één +, twee —, dus te weinig +. Daarom nieuwe contrôlelaag op 2525.
	Vuren.	Als voren.	+	−	+	+	Er vallen meer dan de helft + terwijl er één — is. Het voorbereidend vuur is dus afgeloopen.
	Granaat. Lagenvuur 5 sec. Laadt.	Als voren behalve watbetreft het tempeeren der projectielen. No. 4 geeft de patronen direct over aan No. 3.					Begin van het uitwerkingsvuur. De vuursnelheid kan nu wat opgevoerd worden. Nu stuksgewijze waarnemen tot voor ieder stuk 4 waarnemingen zijn verkregen.
	Vuren.		−	?	−	+	
	Laadt.						
	Vuren.		−	+	?	+	
	Laadt.						
	Vuren.		−	−	−	−	

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Wijze van richten en doel.	Commando's.	Uitvoering.	Waarneming + of − SH in ‰ 4	3	2	1	TOELICHTINGEN.
	4de afstand 2550. Laadt.						Na de 3de laag kan bij het 4de stuk, waarmede 3 — schoten verkregen zijn, de afstand met 25 M. vermeerderd worden, omdat dit, onverschillig of het 4de schot — of + valt, toch moet gebeuren.
	Vuren.		−	+	+	+	
	Laadt.						
	Vuren.		+	−	−	+	Na de 4de laag heeft men bij het 1ste stuk 3 + en 1 −. Dit stuk is dus goed. Na de 4de laag heeft men bij het 2de en 3de stuk nog slechts 3 waarnemingen. Dus nog een laag. Na de 5de laag blijkt het 3de stuk goed te zijn. Bij het 2de stuk nog te weinig +. Daarom dat stuk 25 M afstand meer.
	2de afstand 2550. Lagenvuur 3 sec. Laadt.						De vuursnelheid kan nu nog wat opgevoerd worden. Daar bij dit doel steeds moet worden waargenomen, is snelvuur alleen bij zeer gemakkelijke waarneming aan te bevelen.
	Vuren.						
Infanterie. Indirecte richting.	Bewegend doel van links. Batterij 220 minder. Opvolgend 10 meer. Afstand 20. Granaatkartets. Regelaar 16. Lagenvuur 10 sec. Laadt.	Als voren, doch de kanonnen worden met de monding naar links 40 ‰ uit het midden der affuit gezet; No. 4 neemt GK, No. 2 stelt den regelaar op 16 en den afstand op 20, tempeert en geeft de GK door aan No. 3.					Tijdens het uitwerkingsvuur krijgt de BC. opdracht het vuur over te brengen op een Infanteriedoel, dat in schuine richting van links naar rechts nadert. De breedte van het doel is ± 80 ‰, de afstand ± 2000 M, het doel over de geheele breedte weinig geschikt voor de waarneming der schoten. De BC. gaat bij den overgang op het nieuwe doel niet van den bewakingsstand uit, omdat hij dan weder dezelfde fouten te corrigeeren zou krijgen als bij het eerste vuur; hij meet dadelijk den hoek tusschen den vleugel van rechts van het oude doel en een punt, waar zich naar zijn schatting de vleugel van rechts van het nieuwe doel zal bevinden, als de batterij gereed is het vuur te openen. Dit laatste punt ligt 220 ‰ rechts van het eerste. De BC. zet dus den geheelen regelmatigen waaier 220 ‰ om naar rechts. Ter wille van meer kans op waarneming op het slecht zichtbare doel opent hij tevens den waaier eenigszins, bijv. 10 ‰. De opstelling der batterij is niet noemenswaard boven den zeespiegel, derhalve is $\frac{1}{5}$ kh = 0. De terreinhoek is dezelfde als op het vorige doel.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Wijze van richten en doel.	Commando's.	Uitvoering.	Waarneming + of − SH in ‰ 4	3	2	1	TOELICHTINGEN.
	Vuren.		+	?	+	+	De schoten vallen ongeveer in de richting, doch te hoog. Het + vallen was waar te nemen door een boomenrij voorbij het doel. De BC rekent, dat de batterij na eene verplaatsing van het doel van 20 ‰ weder gereed zal zijn tot vuren.
	Batt. 20 minder. Afstand 16. Regelaar 4 minder. Laadt.		5	6	4	5	Hij zet batterijkijker en batterij 20 ‰ naar rechts.
	Twee slagen links. Vuren.		—	—	?	—	Vermoedelijk door vertraging bij het doel is dit nog ± 10 ‰ van de richting der batterij af, als deze gereed is voor de nieuwe laag; daarom 2 slagen naar links.
	Richten. Batt. 10 minder. Afstand 1550. Regelaar 2 meer. Snelvuur. Spreiden 3 schoten. Laadt.		2	A	?	1	De BC neemt genoegen met een vork van 400 M. De SH is goed, de breedteverdeeling op het doel ongeveer 20 ‰. Zonder spreiden wordt per stuk 20 M = 12 ‰ onder vuur gehouden, alzoo 3 schoten spreiden.
			alles ?				Vooruitgaand vuur op 5 afstanden.
	Vuren.		gem. 3				
	Batt. 10 minder. Afstand 1650. Laadt.						
			Een A +				
	Vuren.		Gem. 3				Wegens het verkrijgen van een + schot nog een snelvuur op 100 M. minder afstand en daarna opnieuw grensschieten.
	Batt. 5 minder. Afstand 1550. Laadt.						
			alles ?				
	Vuren.		Gem. 3				In verband met hetgeen van de beweging van het doel wordt waargenomen wordt een sprong van 200 M. terug voldoende geacht.
	Batt. 15 minder. Afstand 1350. Regelaar 2 minder. Lagenvuur 5 sec. Laadt. enz.						

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Wijze van richten en doel.	Commando's.	Uitvoering.	Waarneming + of − SH in ‰ 4	3	2	1	TOELICHTINGEN. Zie Fig. 2 t/m 5.
Indirecte richting. Trailleurlinie. Onmiddellijke vuuropening na het in batterij komen	Fabrieksschoorsteen rechts achter. Batterij 2778. Opvolgend 10 minder. Terreinhoek 210. Afstand 15. Regelaar 18. Lagenvuur 5 sec. Laadt.	Overeenkomstig het eerste voorbeeld.					A = standplaats vuurleider; k^1. = eerste stuk; R = richtpunt op 1000 M rechts achter; a—b = doel. Trailleurlinie op 1500 M. $Ak^1 = 250$ M. Hoogte boven de zee 700 Meter. Van het doel ab is slechts het deel cd goed zichtbaar. Dus op dat deel inschieten. Vuurleider meet ∠ dAR = 2570 ‰. Stuk k^1. moet met een kijkerstand dk^1R richten op R om op d gericht te komen. $Dk^1B = dAR$. Bij den door den vuurleider gevonden kijkerstand moeten dus Bk^1R en dk^1D worden opgeteld. $Bk^1R = ARk^1$ (R); $dk^1D = k^1dA$ (D) (Vuurleider links, richtpunt achter; dus den gevonden kijkerstand met + R + D vermeerderen). In verband met de zijwaartsche ligging van richtpunt en doel en de voorwaartsche opstelling van den vuurleider moet de afstand Ak^1 voor de richtpuntcorrectie vervangen worden door $A'k^1$ en voor de doelcorrectie door $A''k^1$. $A'k^1 = Ak^1 \sin RAk^1 = 250 \times 0{,}3$ (leest vuurleider op batterijkijker af) = 75 M. $A''k^1 = Ak^1 \sin k^1AA'' = Ak^1 \sin k^1Ad = 250 \times 0{,}8$ (af te lezen) = 200 M. Richtpuntcorrectie wordt dus $\frac{75}{1} = 75$ ‰. Doelcorrectie wordt $\frac{200}{1{,}5} = 133$ ‰. Kijkerstand 1ste stuk wordt dus 2570 + 75 + 133 = 2778. De afstand tusschen 2 stukken, gemeten loodrecht op $k^1R = 12$ M. R ligt op 1000 M. De opvolgende correctie is dus $\frac{12}{1} = 12$ ‰, afgerond 10 ‰. De terreinhoek wordt gemeten 210. Inschieten met GKLS. Bij een hoogte boven de zee = 0 M zou dus de regelaarstand worden 16. Nu $\frac{1}{5}$ kh meer, dus $16 + \frac{1}{5}$ kh $= 16 + \frac{1}{5} \times 1{,}5 \times 7 = 16 + \frac{10{,}5}{5} = 16 + 2 = 18$.
	Vuren.		? 3	? 4	? 4	? 3	De schoten der eerste laag vallen alle te hoog voor de waarneming. Daarom regelaar 3 minder. Zijdelings vallen zij als is aangegeven in I van fig. 3. Ze moeten voor het doelgedeelte cd vallen. Daarom met de geheele batterij 20 naar links.
	Batt. 20 meer. Regelaar 3 minder. Laadt.						
	Vuren.		? 1	— 0	— 0	? 1	De schoten der tweede laag vallen zijdelings als in fig. 3 II is aangegeven. De laag is —. Daarom 400 M vooruit en in verband met de afwijking van het schot uit het 4de stuk ten opzichte van c opvolgend 10 minder geven.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Wijze van richten en doel.	Commando's.	Uitvoering.	Waarneming. + of — SH in ‰				TOELICHTINGEN.
			4	3	2	1	
							N.B. De vuurleider moet er naar streven de afwijkingen van de schoten van het eerste en 4de stuk van de eerste laag waar te nemen en dadelijk daarvoor zoodanige correcties te commandeeren, dat bij de tweede laag de schoten uit de beide vleugelstukken op hun plaats vallen. Zoodoende wordt laag II fig. 3 (dus tijd en munitie) uitgespaard.
	Opvolgend 10 minder. Afstand 19. Laadt.						
	Vuren.		+	+	?	+	De derde laag (1900 M) valt +. Alzoo halveeren tusschen 15 en 19. Tevens zijdelings de schoten uit het 2de en 3de stuk met gelijke tusschenruimte tusschen die der vleugelstukken brengen. Hiervoor bij het 2de 4 meer en bij het 3de 4 minder.
			0	1	3	0	
	2de 4 meer. 3de 4 minder. Afstand 17. Laadt.						
	Vuren.		+	+	+	+	De 4de laag valt +. Zijdelings vallen de schoten als is aangegeven in fig. 3 IV. In verband met den aard van het doel en de gevechtsomstandigheden, die een zoo spoedig mogelijk openen van het uitwerkingsvuur noodzakelijk maken, stelt de vuurleider zich tevreden met een vork van 200 M. Alvorens het snelvuur te openen moeten de richtlijnen over de geheele breedte van het doel verdeeld worden. Het geheele doel is breed 90 ‰, ieder stuk moet dus ± 23 ‰ onder vuur nemen. Zonder spreiden wordt door ieder stuk 20 M = ± 13 ‰ onder vuur genomen; met eenmaal spreiden 13 + 6 = 19 ‰; met twee maal spreiden 13 + 6 + 6 = 25 ‰. Er moet dus twee maal gespreid worden, terwijl bij den aanvang van het uitwerkingsvuur de richtlijnen moeten uitloopen iets links van b, c, f en g fig. 4. gb = $\frac{90}{4} \times 3 = \pm 68$ ‰. De afstand tusschen de schoten 1 en 4 van IV fig. 3 bedraagt 80 ‰. De waaier moet dus $\frac{38}{3} = 13$ ‰ geopend worden. Bovendien moet de geheele batterij over een afstand iets minder dan db = 35 ‰ naar rechts omgezwaaid worden. Men krijgt dus 30 minder en opvolgend 13 meer. Met deze zijdelingsche standen moet op de — grens der vork eerst een controlelaag gedaan worden met normale SH, dus met regelaar 2 meer.
			0	2	0	1	
	Batt. 30 minder. Opvolgend 13 minder. Afstand 15. Regelaar 2 meer.						

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Wijze van richten en doel.	Commando's.	Uitvoering.	Waarneming + of − SH in ‰ 4	3	2	1
	Vuren.	Commando's bij snelvuur in de hand van den vuurleider.	?/4	?/2	?/3	?/3
	Afstand 1450. Snelvuur. Spreiden 3 schoten. Laadt.					
	Vuren.					
	Afstand 1550. Laadt.					
	Vuren.					
	Afstand 1650. Laadt.					
	Vuren.					
	Of wel.	Commando's bij vooruitgaand snelvuur.				
	Afstand 1450. Snelvuur. Spreiden 3 schoten. Vooruitgaand 2 maal. Laadt.					
	Vuren.					

TOELICHTINGEN.

Uit de 5de laag blijkt, dat de richtlijnen goed over het doel verdeeld zijn en dat ook de SH goed is.
Thans kan het uitwerkingsvuur een aanvang nemen op een van de wijzen als in kolom 2 is aangegeven. Het spreiden heeft plaats zooals in fig. 5 is voorgesteld.

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI.

4.

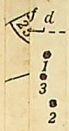

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Fig. 1.

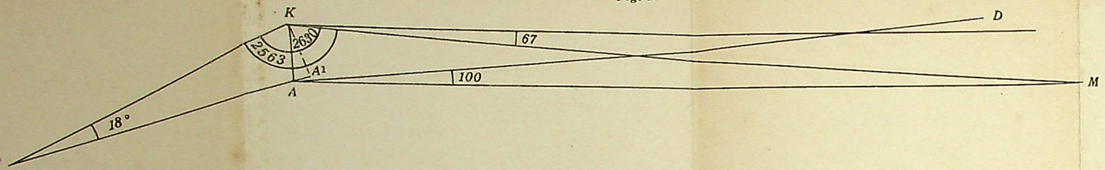

Fig. 3.

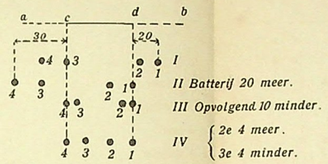

Fig. 4.

Fig. 2.

(1:50000)

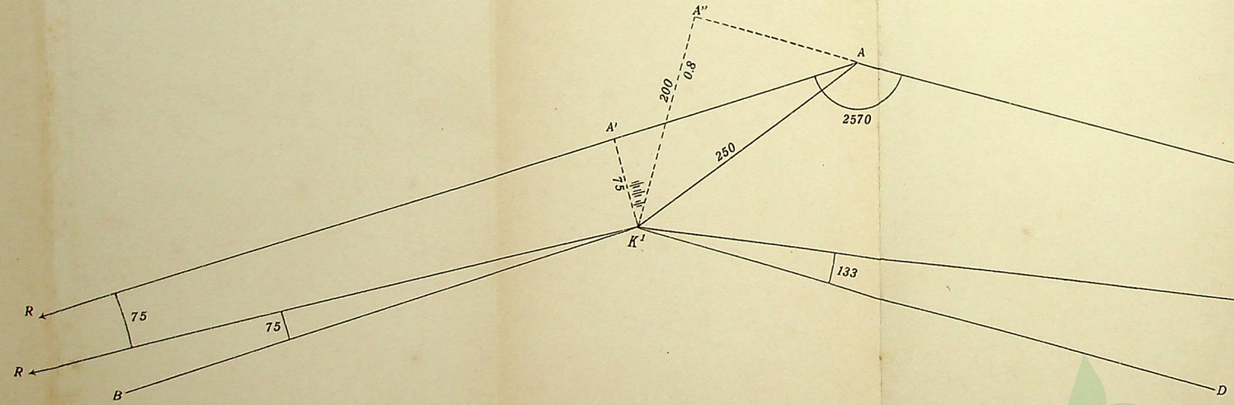

Fig. 5.

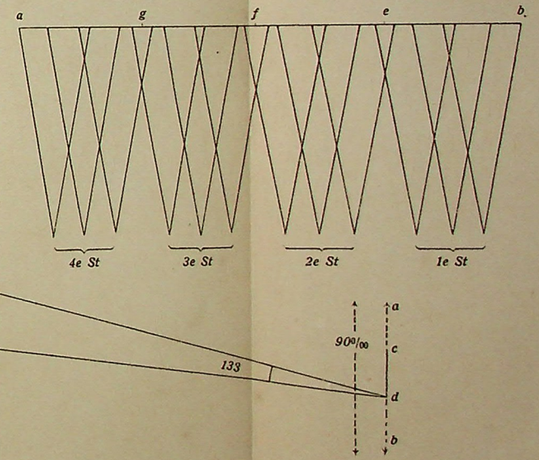

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

